

Årsredovisning 2004

Konjunkturinstitutet
Box 3116
103 62 STOCKHOLM
Tel 08-453 59 00
www.konj.se

Innehåll

GD kommenterar det gångna året	2
1 Resultatredovisning	5
1.1 En samlad bedömning av verksamheten 2004.....	8
1.2 Prognoser och analyser	10
1.2.1 Prognosprecision	10
1.2.2 Avvikelseanalys	13
1.2.3 Tillgänglighet och dokumentation	15
1.2.4 Fördjupad analys	15
1.2.5 Metodutvecklingsinsatser	16
1.3 Miljöekonomisk analys.....	16
1.3.1 Monetära miljöräkenskaper.....	17
1.3.2 Miljöekonomiska modeller.....	17
1.3.3 Analys av miljöekonomiska styrmedel	17
1.4 Statistik	18
1.4.1 Statistikens kvalitet.....	18
1.4.2 Statistikens tillgänglighet	18
1.5 Uppdrag.....	18
1.5.1 Dataleveranser till Finansdepartementet	18
1.5.2 Modellstöd till Finansdepartementet.....	19
1.5.3 Utveckling av input-/outputmodell	19
1.5.4 KOSMOS	19
1.5.5 Lönebildningsrapporten 2004	19
1.5.6 Prognosutvärdering och prognosjämförelser.....	19
1.5.7 Underlag angående utsläpp av växthusgaser	20
1.5.8 Utgiftsprognoser.....	20
1.6 Personal, kompetensförsörjning och sjukfrånvaro	20
1.7 Miljöledning samt risk- och sårbarhetsanalys	22
2 Finansiell redovisning	22

GD kommenterar det gångna året

Konjunkturinstitutets uppgift är att producera beslutsunderlag för riksdagen, regeringen, näringslivet och allmänheten avseende svensk ekonomi.

Under 2004 bedöms Konjunkturinstitutet ha förstärkt sin position som det mest kvalificerade och inflytelserika institutet avseende prognoser och konsekvenskalkyler för svensk ekonomi.

Konjunkturläget

De senaste årens utveckling av produkterna Konjunkturläget och Lönebildningsrapporten visar hur Konjunkturinstitutet successivt förändrats i enlighet med uppsatta mål och verksamhetsplaner. Utöver detaljerade prognoser för den ekonomiska utvecklingen under prognosperioden analyserar institutet i ökande utsträckning makroekonomiska och strukturella frågeställningar i ett något längre tidsperspektiv. Kalkyler avseende den ekonomiska utvecklingen under de närmaste fem till tio åren innebär att analysen breddats till att i högre grad gälla arbetsutbud och offentliga finanser i ett längre tidsperspektiv. Analysen av den ekonomiska utvecklingen vid alternativa antaganden om lönebildningen och arbetsutbudet gäller frågeställningar som är viktiga för svensk ekonomi. Resultaten har mötts av stort intresse från såväl riksdagen som arbetsmarknadens parter.

Under år 2004 fördjupades analysen i Konjunkturläget bl.a. genom 25 fördjupningsrutor. Detta utvecklingsarbete har bl.a. resulterat i att Konjunkturinstitutet numera följer, analyserar och prognostiserar nya underlag för svensk ekonomi och ekonomisk politik som t.ex. antal personer med sociala ersättningar och bytesförhållandet. Konjunkturläget utgör ett viktigt underlag för ekonomisk politik bl.a. genom att utvecklingen analyseras i förhållande till riksdagens ekonomisk-politiska mål avseende sysselsättning, prisstabilitet, utgiftstak och offentligt sparande.

Under 2004 utvecklades en ny metod för att beräkna utbytet av arbete, den s.k. utbytesgraden. Analysverktyget användes bl.a. i Konjunkturläget december 2004 och kommer att användas för att löpande mäta och prognostisera utbytesgraden. Avsikten är också att verktyget skall kunna användas av Finansdepartementet och riksdagens utredningstjänst så att regering och riksdag därigenom i ett tidigt skede kan beakta hur alternativa förslag ändrar utbytet av arbete.

Ett annat viktig nytt analysverktyg är det växelkursindexet KIX, som utgör en utvidgning, uppdatering och metodförbättring jämfört med det nu dominerade växelkursindexet TCW. KIX bedöms kunna ersätta TCW.

Analysverktyget KIMOD har använts och vidareutvecklats under 2004 samt kompletterats med input-/outputmodellen IOR. Den senare modellen används för att stämma av ekonomins olika delar och har utvecklats på uppdrag av Finansdepartementet. Avsikten är att IOR ska ersätta departementets nuvarande användning av modellen KOSMOS.

Institutet har även under 2004 gjort bedömningar av lämplig reporäntebana. Konjunkturinstitutets inflationsprognos har under de senaste tre åren ofta varit något lägre än Riksbankens och institutet rekommenderade i början av år 2004 en sänkning av reporäntan med 0,75 procentenheter medan Riksbanken något senare sänkte räntan med 0,50 procentenheter. Trots lägre prognoser har även Konjunkturinstitutet överskattat inflationen. Om reporäntan under de senaste tre åren satts i enlighet med Konjunkturinstitutets rekommendationer så bedöms sysselsättningen nu ha varit något högre och inflationen legat närmare målet på 2 procent. Även Konjunkturinstitutet har dock överskattat inflationstrycket.

Konjunkturinstitutet producerar även beslutsunderlag för arbetsmarknadens parter och medlare i form av den årliga Lönebildningsrapporten. Den lönebildningsrapport som publicerades i oktober 2003 användes i mycket hög grad under avtalsrörelsen 2004. Den i oktober 2004 publicerade lönebildningsrapporten förväntas utgöra ett viktigt underlag inför förhandlingarna inom det kommunala området under 2005. Analysen fördjupades bl.a. genom

- beräkning av långsiktigt arbetsutbud genom demografisk framskrivning,
- förbättrad analys av produktivitet, bytesförhållande, jämviktsarbetslöshet, Sveriges aktuella lönekostnadsläge samt
- jämviktskrav slutåret 2010 även i form av att avkastningen på investeringar i Sverige ska överensstämma med den internationellt bestämda kapitalavkastningen.

Årets rapport redovisade också hur ökad sysselsättning i form av förbättrad integration av utrikes födda ger betydande samhällsekonomiska och offentliga finansiella vinster. Detta utgör en viktig del av analysen av alternativa åtgärder för att öka tillväxten.

Dataproduktion och –tillhandahållande

Konjunkturinstitutet har under 2004 producerat ett omfattande dataunderlag för såväl förfluten tid som prognosåren som tillhandahålls genom Analysunderlaget, webbplatsen samt genom leveranser till Finansdepartementet, Ekonomistyrningsverket och Riksgäldskontoret. Barometerdata tillhandahålls både på webbplatsen och genom leveranser via Ecowin. Konjunkturinstitutet har detta uppdrag enligt regleringsbrevet och Konjunkturinstitutet har en för Sverige viktig roll i detta avseende.

Miljöekonomi

Konjunkturinstitutets miljöekonomiska verksamhet är inriktad på att förbättra informationsunderlaget för beslutsfattare och allmänhet avseende svensk miljöpolitik. Under 2004 har bl.a. de ekonomiska och välfärdsmissiga kostnaderna för hälsoeffekter från luftföroreningar analyserats och avrapporterats till bl.a. Miljödepartementet som ett bidrag till det samhällsekonomiska underlaget för Miljömålspropositionen. Analysverktyget EMEC har vidareutvecklats under året och använts för att analysera effekterna av höjda miljöskatter, handelsystem för utsläppsrättigheter samt alternativa preciseringar av den svenska målet avseende utsläpp av koldioxid.

På dessa sätt har den miljöekonomiska verksamheten i ökande grad inriktats mot för svensk miljöpolitik viktiga frågeställningar, där det råder stor brist på nationalekonomiskt beslutsunderlag.

Starkt genomslag

Konjunkturinstitutets prognoser, analyser och bedömningar har även under 2004 fått ett stort genomslag via massmedia. Informationsspridningen har förbättrats genom Konjunkturportalen "Läget i svensk ekonomi" på webbplatsen. Konjunkturinstitutets slutsatser har även spridits genom ett stort antal föredragningar för riksdagen, regeringen, regeringskansliet, arbetsmarknadens parter, näringsliv och allmänhet. Samtliga publikationer liksom data för utfall och prognos finns gratis tillgängliga på webbplatsen. Numera finns 3 760 prenumeranter som får meddelande via e-post när Konjunkturinstitutet publicerar en ny produkt.

Konjunkturinstitutet som arbetsplats

Många kvalificerade personer har sökt sig till Konjunkturinstitutet under 2004 och en del av dessa har anställts. Arbetsklimatet är bra, vilket framkommer bl.a. genom att sjukfrånvaron är låg och att anställda på Konjunkturinstitutet uppger att de får bra stöd från chefer och medarbetare.

2005 och framöver

Konjunkturinstitutet ska fortsätta att utveckla sin position avseende prognoser för och andra analyser av svensk ekonomi. Detta kräver fortsatta förbättringar av prognosverktyg, analysmetoder, paketering och spridning, vilket innebär nya spännande utmaningar under 2005 och framöver.

Stockholm den 17 februari 2005

Ingemar Hansson
Generaldirektör

1 RESULTATREDOVISNING

Översikt och sammanfattning

Politikområde Effektiv statsförvaltning

Mål

Att skapa en effektiv statsförvaltning som i sin helhet kännetecknas av hög produktivitet, god kvalitet och bra service till nytta för beslutsfattare, medborgare och näringsliv.

Verksamhetsområde Prognoser och uppföljning

Mål

Tillförlitliga och väldokumenterade prognoser och analyser av den samhällsekonomiska och statsfinansiella utvecklingen.

Verksamhetsgren Prognoser och analyser

Mål

1. Prognoser och medelfristiga kalkyler för den ekonomiska utvecklingen inom och utom landet skall vara tillförlitliga och lämpliga som beslutsunderlag.
2. Prognoser och medelfristiga kalkyler skall inkludera analyser av produktivitetens utvecklingen, arbetsmarknadens funktionssätt, lönebildningen, svensk konkurrenskraft, finanspolitikens inriktning och effekter samt de offentliga finanserna i förhållande till budget- och finanspolitiska mål.
3. Metoder och modeller skall underhållas och utvecklas så att kvaliteten på prognoser och kalkyler förbättras. Inom utvecklingsarbetet skall särskild vikt läggas vid utveckling av metoder och modeller för simuleringar och medelfristiga kalkyler.

Åtterrapporing

För målen 1-3 ovan gäller:

1. Konjunkturinstitutet skall lämna en samlad bedömning av måluppfyllelsen och därvid särskilt
 - redovisa och kommentera prognosprecisionen,
 - analysera prognosavvikelser,
 - redovisa hur prognoserna görs tillgängliga och
 - redovisa hur prognosmetoderna dokumenteras.
2. Konjunkturinstitutet skall lämna en samlad bedömning av måluppfyllelsen samt särskilt redogöra för insatser och resultat när det gäller att fördjupa analysen inom de nämnda områdena.
3. Konjunkturinstitutet skall redogöra för metodutvecklingsinsatserna och lämna en samlad bedömning av måluppfyllelsen.

Verksamhetsgren Miljöekonomisk analys

Mål

1. Metoder för monetära miljöräkenskaper, inklusive indikatorer för hållbar utveckling, skall vidareutvecklas.
2. Miljöekonomiska modeller som kan användas för samhällsekonomiska konsekvensanalyser skall underhållas och utvecklas.
3. Analyser av miljöekonomiska styrmedel och andra samband mellan miljö och ekonomi skall utföras.

Åtterrapporering

Konjunkturinstitutet skall redogöra för insatserna och lämna en samlad bedömning av måluppfyllelsen. Därvid skall arbetet med miljöekonomisk modellutveckling kommenteras särskilt.

Övriga mål och återrapporeringskrav

Återrapporering

Konjunkturinstitutet skall redovisa hur verksamheten har bidragit till att uppfylla målet för verksamhetsområdet Statistik, dvs. lättillgänglig statistik av god kvalitet. Konjunkturinstitutet skall redovisa hur kravet på tillgänglighet m.m. enligt 13-14 §§ förordningen (2001:100) om den officiella statistiken har uppfyllts.

Mål

Konjunkturinstitutet skall bidra till utvecklingen av den ekonomiska statistikens kvalitet, t.ex. genom att delta i olika arbetsgrupper, råd och liknande organ, granska det statistiska underlagets kvalitet i det löpande prognos- och analysarbetet och vid behov föreslå utredningar och förbättringar.

Återrapporering

Konjunkturinstitutet skall redogöra för insatserna och lämna en samlad bedömning av måluppfyllelsen.

Organisationsstyrning

Mål

Konjunkturinstitutet skall verka för en långsiktig och god personalförsörjning med för verksamheten ändamålsenlig kompetens.

Återrapporering

Konjunkturinstitutet skall redovisa i vilken omfattning myndighetens mål för kompetensförsörjningen under 2004 har uppnåtts, vilka åtgärder som har vidtagits och vilka mål som gäller för myndighetens kompetensförsörjning under 2005 respektive 2006-2007. Redovisningen av mål skall i första hand fokusera på personalens åldersstruktur, könsfördelning, rörlighet samt myndighetens arbete för att främja etnisk och kulturell mångfald. Redovisningen skall göras för grupper av anställda inom de tre kompetenskategorierna lednings-, kärn- och stödkompetens om så är lämpligt. Målen för kompetensförsörjningen skall ha en klar och tydlig koppling till myndighetens mål för verksamheten, nuvarande kompetensförsörjning och bedömning av arbetsmarknadsläget. Målen skall vara konkreta och uppföljningsbara.

Uppdrag

1. Konjunkturinstitutet skall bistå Finansdepartementet med leveranser av
 - a. utfalls- och prognosdata i det gemensamma databasformatet samt
 - b. uppdaterade databaser och modeller för simuleringar och medelfristiga kalkyler.Leveransernas tidpunkter och omfattning bestäms i samråd med Finansdepartementet.
2. Konjunkturinstitutet skall samråda med Finansdepartementet i frågor som rör införande av nya modeller och rutiner för det löpande arbetet med medelfristiga kalkyler. Konjunkturinstitutet skall svara för utbildning av och stöd till berörd personal vid Finansdepartementet avseende den nya makroekonomiska modellen KIMOD (tidigare benämnd MICMAC).
3. Konjunkturinstitutet skall utveckla en input-/outputmodell för avstämning mellan ekonomins olika delar. Den närmare utformningen av modellen skall göras i samråd med Finansdepartementet. Arbetet skall dokumenteras och avrapporteras senast den 30 november 2004.
4. Databasen för modellen Kosmos skall underhållas för att kunna användas för medelfristiga kalkyler till dess den kan ersättas av en eller flera nya modeller.
5. Konjunkturinstitutet skall årligen utarbeta en rapport om de samhällsekonomiska förutsättningarna för löneförhandlingar. Rapporten skall offentliggöras vid en med hänsyn till avtalsförhandlingarna lämplig tidpunkt.
6. Konjunkturinstitutet skall utveckla sina metoder för prognosutvärdering och prognosjämförelser. Arbetet skall inriktas så att resultaten kan ligga till grund för formulering av kvantitativa precisionsmål och för val av indikatorer för utvärdering av måluppfyllelsen.
7. Konjunkturinstitutet skall efter samråd med Naturvårdsverket, Energimyndigheten och andra berörda myndigheter bidra med underlag rörande bl.a. framtida utsläpp av växthusgaser till regeringen inför kontrollstationen 2004 om delmålet för begränsad klimatpåverkan. Konjunkturinstitutets underlag skall avse samhällsekonomiska konsekvenser av olika åtgärder för att begränsa framtida utsläpp av växthusgaser.
8. Konjunkturinstitutet skall redovisa utgiftsprognoser för 2004-2007 vid nedanstående prognostillfällen. Prognoserna skall kommenteras både i förhållande till föregående prognostillfälle och i förhållande till budgeten. Utgiftsprognoser skall lämnas senast den 20 januari, den 8 mars, den 5 maj, den 9 augusti samt den 1 november 2004.

Kommentarer

Konjunkturinstitutet kommenterar verksamheten inom nedan angivna områden.

1.1 En samlad bedömning av verksamheten 2004

1.2 Prognoser och analyser

- 1.2.1 Prognosprecision
- 1.2.2 Avvikelseanalys
- 1.2.3 Tillgänglighet och dokumentation
- 1.2.4 Fördjupad analys
- 1.2.5 Metodutvecklingsinsatser

1.3 Miljöekonomisk analys

- 1.3.1 Monetära miljöräkenskaper
- 1.3.2 Miljöekonomiska modeller
- 1.3.3 Analys av miljöekonomiska styrmedel

1.4 Statistik

- 1.4.1 Statistikens kvalitet
- 1.4.2 Statistikens tillgänglighet

1.5 Uppdrag

- 1.5.1 Dataleveranser till Finansdepartementet
- 1.5.2 Modellstöd till Finansdepartementet
- 1.5.3 Utveckling av input-/outputmodell
- 1.5.4 KOSMOS
- 1.5.5 Lönebildningsrapporten 2004
- 1.5.6 Prognosutvärdering och prognosjämförelser
- 1.5.7 Underlag angående utsläpp av växthusgaser
- 1.5.8 Utgiftsprognoser

1.6 Kompetensförsörjning och sjukfrånvaro

1.7 Miljöledning samt risk- och sårbarhetsanalys

1.1 En samlad bedömning av verksamheten 2004

Konjunkturinstitutet har, i enlighet med sina mål för verksamheten 2004, gjort prognoser på kort sikt och medelfristiga kalkyler för den svenska ekonomins utveckling samt månadsvisa konjunkturbarometerundersökningar. Institutet har också bedrivit arbete med metodutveckling och fördjupad analysen i anslutning till prognosarbetet, bl.a. inom områdena produktivitetsutveckling, arbetsmarknadens funktionssätt, lönebildningen, svensk konkurrenskraft, finanspolitiken och de offentliga finanserna. Den miljöekonomiska analysen har bedrivits efter

de riktlinjer som anges i regleringsbrevet och bl.a. har modeller för samhälls-ekonomiska konsekvensanalyser utvecklats och använts. Under året har institutet utkommit med fyra Konjunkturläget och tre Analysunderlag, tolv Konjunkturbarometrar varav fyra s.k. kvartalsbarometrar, en rapport om de samhällsekonomiska förutsättningarna för lönebildningen i Sverige samt rapporter i serierna Working Paper och Specialstudier. Institutet har även deltagit i olika grupper för utveckling och kvalitetssäkring av det statistiska underlaget för prognosverksamheten. Den avgiftsfinansierade verksamheten har omfattat utredningsrapporter, användarstöd, statistiktjänster och kursverksamhet. Konjunkturinstitutet har, med hjälp av systematiska jämförelser med andra prognosmakare och på andra sätt, gjort bedömningen att arbetet väl uppfyllt de mål för verksamheten som anges i instruktion och regleringsbrev.

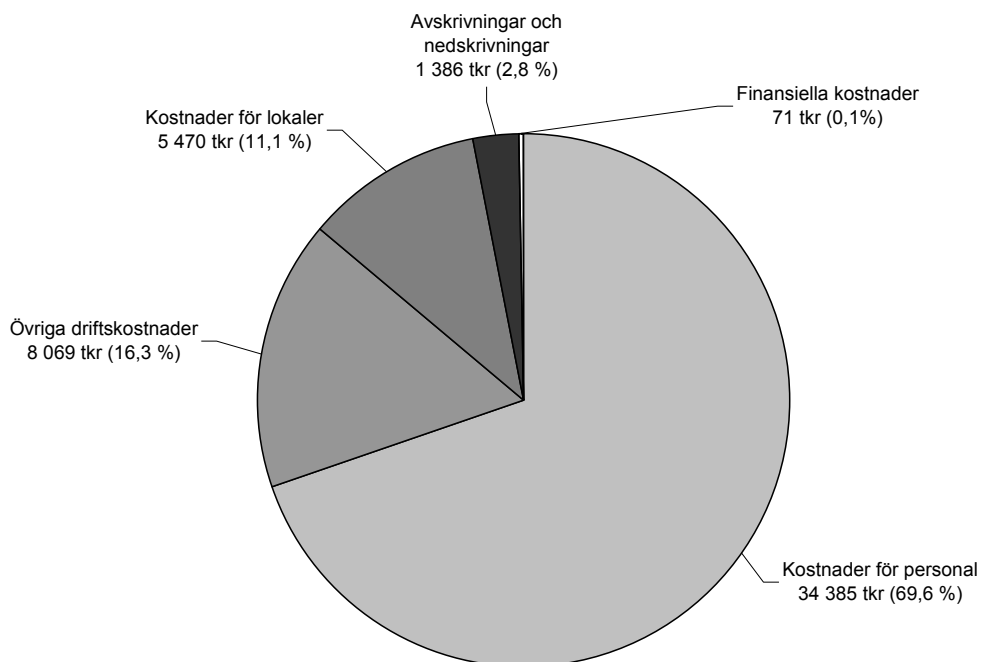
Kostnader och intäkter av verksamheten enligt resultaträkningarna under de tre senaste åren framgår av tabell 1 (tkr).

Tabell 1 Kostnader och intäkter 2002-2004

	2002	2003	2004
Kostnader	49 230	51 783	49 381
Intäkter av anslag	44 140	46 874	46 080
Övriga intäkter	6 009	4 861	4 506

I diagram 1 nedan är verksamhetens kostnader år 2004 fördelade på kostnadslag (tkr).

Diagram 1

Verksamheten har i regleringsbrevet för först gången indelats i två verksamhetsgrenar; prognoser och analyser samt miljöekonomisk analys. Kostnader, intäkter exklusive avgiftsfinansierad verksamhet och från gemensamma funktioner fördelade intäkter per verksamhetsgren för verksamheten 2004 framgår av tabell 2.

Tabell 2 (tkr)

	2004
<i>Verksamhetsgren Prognoser och analyser</i>	
Kostnader	- 44 762
Övriga intäkter, varav	2 506
- prognoser och analyser	2 266
- gemensamma funktioner	240
<i>Verksamhetsgren Miljöekonomisk analys</i>	
Kostnader	- 2 989
Övriga intäkter totalt (gemensamma funktioner)	18

Nettokostnadernas andel av den totala verksamheten för Prognoser och analyser respektive Miljöekonomisk analys motsvarar 42 256 tkr (93,5 %) och 2 971 tkr (6,5 %).

I det följande redovisas resultaten av arbetet inom respektive verksamhetsgren enligt återrapporteringskraven i regleringsbrevet.

1.2 Prognoser och analyser

Konjunkturinstitutet publicerade under 2004 fyra konjunkturrapporter och en lönebildningsrapport. I jämförelse med tidigare år har analysen ytterligare fördjupats, vilket bl.a. avspeglas i 25 fördjupningsrutor. Konjunkturinstitutets makromodell KIMOD har använts i marsrapporten och i Lönebildningsrapporten.

I Lönebildningsrapporten redovisades medelfristiga beräkningar t.o.m. 2010. Under det andra och det fjärde kvartalet levererades medelfristiga beräkningar som underlag till Ekonomistyrningsverkets prognoser.

1.2.1 Prognosprecision

I Konjunkturläget publiceras regelmässigt analyser av den nya prognosen jämfört med den närmaste föregående prognosen. När preliminärt utfall för ett helår publiceras av Statistiska centralbyrån görs dessutom en analys av alla de prognoser som Konjunkturinstitutet gjort för det året. Nästa utvärdering kommer att göras i Konjunkturläget i mars 2005.

I tabellerna 3 och 4 presenteras prognoserna för 2003 och 2004 för de viktigaste nyckeltalen. Som framgår av tabellerna, och i enlighet med vad man kan förvänta sig, tenderar prognosprecisionen att förbättras för ett givet år i takt med att mer information blir tillgänglig. När det gäller 2003 överskattades BNP-tillväxten i de tre första prognoserna men i övrigt var träffsäkerheten i prognoserna relativt god. Som framgår av tabell 4 var träffsäkerheten god för de variabler där utfall finns för 2004. Det finns inte heller skäl att tro att de prognoser som gjorts för övriga variabler kommer att skilja sig väsentligt från utfallet.

Konjunkturinstitutet strävar efter att göra träffsäkra prognoser. Att utvärdera dessa prognoser är viktigt inte enbart för att skapa en uppfattning om prognosprecisionen utan även i syfte att förbättra kommande prognoser. Förutom ovan diskuterade uppföljningar och utvärderingar har Konjunkturinstitutet under 2004 analyserat prognosprecisionen i Konjunkturinstitutets prognoser sedan 1997 samt hur dessa prognoser står sig i relation till andra prognosinstituts prognoser.¹ Analysen visar bl.a. att Konjunkturinstitutet är bättre på att göra prognoser för innevarande år jämfört med prognoser för nästa år relativt andra prognosmakare samt att Konjunkturinstitutets prognoser står sig väl i relation till andra prognosinstituts prognoser.

Tabell 3 Konjunkturinstitutets prognoser för 2003, årlig procentuell förändring

	Mars 2002	Juni 2002	Aug. 2002	Dec. 2002	Mars 2003	Juni 2003	Aug. 2003	Dec. 2003	Utfall
BNP	2,7	2,7	2,7	1,8	1,4	1,3	1,3	1,5	1,5
Bytesbalans ¹	2,5	2,6	3,2	4,3	3,9	4,0	3,8	4,7	5,9
Offentligt finansiellt sparande ¹	1,6	1,7	1,3	0,6	0,6	0,4	0,4	0,3	0,5
Sysselsättning, antal	0,2	0,1	0,1	-0,2	-0,3	-0,4	0,0	-0,2	-0,3
Öppen arbetslöshet ²	4,1	4,1	4,1	4,4	4,6	4,7	4,7	4,8	4,9
Timlön	4,0	4,0	4,1	3,8	3,7	3,6	3,5	3,5	3,5
Produktivitet i näringslivet	3,0	3,4	3,2	2,6	2,6	3,2	2,7	3,4	3,5
KPI, dec-dec	2,4	1,9	2,0	2,0	1,5	0,8	1,2	1,2	1,4
UND1X, dec-dec	2,0	1,6	1,7	1,8	1,3	1,2	1,7	1,6	1,7
Reporänta ³	4,25	4,50	4,50	3,75	3,50	2,50	2,50	2,75	2,75
Tioårig statsobligationsränta ³	5,7	5,8	5,6	5,1	5,1	4,5	4,5	5,0	4,9
Kronindex (TCW) ³	128,7	128,6	129,8	128,3	127,4	124,2	124,3	125,2	124,4

¹I procent av BNP.

²I procent av arbetskraften.

³Vid årets slut.

¹ Se Konjunkturinstitutets PM ”Utvärdering av Konjunkturinstitutets prognoser”

Tabell 4 Konjunkturinstitutets prognoser för 2004, årlig procentuell förändring

	Mars 2003	Juni 2003	Aug. 2003	Dec. 2003	Mars 2004	Juni 2004	Aug. 2004	Dec. 2004	Utfall
BNP	2,8	2,5	2,5	2,2	2,5	2,9	3,5	3,8	–
Bytesbalans ¹	4,3	4,5	4,3	5,3	6,0	6,2	6,7	6,4	–
Offentligt finansiellt sparande	1,1	1,1	1,2	0,4	0,2	0,4	0,7	0,4	–
Sysselsättning, antal	0,3	0,2	0,1	–0,5	–0,8	–0,7	–0,5	–0,4	
Öppen arbetslöshet ²	4,3	4,6	4,6	5,4	5,6	5,6	5,5	5,5	
Timlön	3,8	3,6	3,5	3,2	3,2	3,4	3,4	3,2	–
Produktivitet i näringslivet	2,7	2,4	2,5	2,7	3,1	3,2	3,7	3,9	–
KPI, dec-dec	2,1	1,5	1,4	1,1	0,4	0,9	1,0	0,5	0,4
UND1X, dec-dec	1,1	1,3	1,3	1,6	0,7	1,2	1,3	0,9	0,8
Reporänta ³	4,00	2,75	2,75	2,50	1,75	2,0	2,0	2,0	2,0
Tioårig statsobligationsränta ³	5,5	4,7	4,7	5,2	4,8	4,8	4,7	4,2	4,1
Kronindex (TCW) ³	124,5	125,0	124,8	124,9	125,7	125,9	127,0	122,6	122,5

¹I procent av BNP.

²I procent av arbetskraften.

³Vid årets slut.

För att prognoserna ska bli ännu bättre krävs det såväl en noggrann analys som en genomtänkt strategi för det fortsatta prognosarbetet. Det finns i allmänhet flera tänkbara vägar mot mer träffsäkra prognoser. Ett sätt är att undersöka i vilken mån vid prognostillfället tillgänglig information används på ett optimalt sätt bl.a. genom statistiskt analys av prognosfel för olika variabler i förhållande till sådan information. Exempelvis har Konjunkturinstitutet genomfört en analys som indikerar att prognosfelen för exporten har varit signifikant korrelerade med en vid prognostillfället inträffad förändring av växelkursen. Konjunkturinstitutet har haft en tendens att underskatta betydelsen av växelkursförändringar när exporten prognostiserades. Denna information kan i framtiden användas för att förbättra prognosprecisionen för exporten.

Sammantaget gör Konjunkturinstitutet bedömningen att effektmålen avseende tillförlitliga analyser och prognoser uppnåtts.

1.2.2 Avvikelseanalys

Nedan utvärderas prognoserna för BNP, arbetslöshet, KPI och försörjningsbalansens poster som har gjorts i Konjunkturläget år t för åren t och $t+1$ samt prognosen för $t+2$ som redovisas i Konjunkturläget i december under perioden 1997-2003. Totalt analyseras 9 prognoser för respektive år (4 stycken för innevarande år, 4 stycken för föregående år och 1 från november/december för två år sedan).² Prognoserna är utvärderade mot det första preliminära utfallet för nationalräkenskaperna som presenteras i mars året efter.

De mått som har använts för utvärderingen är prognosernas medelavvikelse och absoluta medelavvikelse gentemot utfall. Medelavvikelsen (bias) indikerar systematisk under- eller överskattning av variabelns förändringstakt. För att inte prognoser på variabler som kraftigt över- och underskattas olika år ska framstå som träffsäkra redovisas också prognosfelet, dvs den genomsnittliga absoluta avvikelsen från utfallet.

I tabell 5 redovisas de genomsnittliga prognosfelen för respektive variabel under perioden 1997-2003, dvs. ett genomsnitt av de 9 prognoserna som har gjorts för varje år samt ett genomsnitt av dessa under perioden 1997-2003. I genomsnitt överskattades BNP-tillväxten med 0,24 procentenheter jämfört med det första statistikutfallet. Som framgår av tabellen var prognosfelen särskilt stora för investeringar, export och import. En orsak till detta är att dessa variabler varierar relativt mycket. Därför redovisas även det relativa prognosfelet, som är definierat som roten ur medelkvadratfelet i förhållande till variabelns standardavvikelse. Eftersom detta mått beaktar hur mycket variabeln varierar är måttet ofta mer relevant vid utvärdering av prognosprecisionen för olika variabler. Tabell 5 antyder att de relativa prognosfelen är ungefär lika stora för alla försörjningsbalansens poster och att prognoserna för öppen arbetslöshet är ganska träffsäkra.

Tabell 5 antyder att om ambitionen är att förbättra prognoserna för försörjningsbalansens komponenter så kan det finnas skäl att prioritera prognoserna för investeringar, export och import. Om dessutom hänsyn tas till att variabler som varierar relativt mycket i regel är svårare att prognostisera, bör fokus i högre grad flyttas över till prognosen för hushållens konsumtion.

² Prognosen i Lönebildningsrapporten och prognosen för $t+2$ i Konjunkturläget i juni och augusti är inte med i analysen eftersom dessa prognoser bara har publicerats sedan 2001, dvs. för $t+2$ prognosen finns det bara ett år (2003) att utvärdera för dessa prognoser.

Tabell 5 Konjunkturinstitutets genomsnittliga prognosfel, 1997-2003

	Bias (1)	Prognosfel (2)	Relativt prognosfel (3)
BNP	0,24	0,63	0,77
Hushållens konsumtion	0,45	0,88	0,87
Offentlig konsumtion	-0,15	0,78	0,69
Investeringar	2,50	3,48	0,71
Lager ¹	-0,08	0,27	0,85
Export	-0,11	2,94	0,69
Import	0,51	4,05	0,63
KPI	0,01	0,41	0,66
Öppen arbetslöshet ²	0,04	0,38	0,32

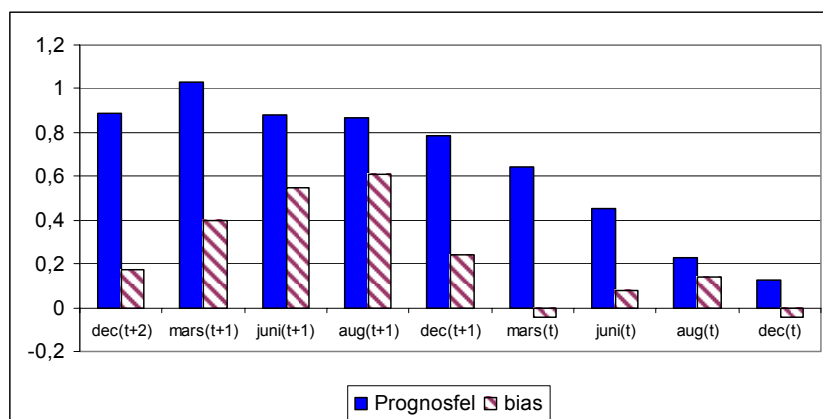
Anm.: 1 anger genomsnittlig avvikelse från utfallet , 2 anger genomsnittlig absolut avvikelse från utfallet och 3 anger roten ur medelkvadratfelet relativt standardavvikelsen i variabeln.

¹Förändring i procent av BNP föregående år.

²i procent av arbetskraften .

Förutom att analysera de genomsnittliga avvikelserna är det viktigt att ha en uppfattning om prognosprecisionen för olika horisonter. I diagram 2 redovisas prognosfelen och biasen för BNP-tillväxten vid olika prognoshorisonter. BNP-tillväxten överskattas framför allt för t+1 prognoserna. För innevarande år är däremot biasen liten. Prognosfelen för innevarande år minskar i takt med att prognoshorizonten blir kortare. Detta resultat är logiskt eftersom kvartalsutfall från nationalräkenskaperna och annan statistik, som Konjunkturinstitutets kvartalsbarometer, är viktig input för prognosen. För prognoserna för år t+2 och t+1 finns det däremot inte en lika tydlig trend att prognosfelen minskar i takt med att prognoshorizonten blir kortare.

Diagram 2: BNP-tillväxt, 1997-2003

1.2.3 Tillgänglighet och dokumentation

Prognoserna liksom institutets övriga analys görs tillgängliga genom publikationerna Konjunkturläget, Lönebildningsrapporten, Konjunkturbarometern, Analysunderlaget, Working Paper och Specialstudier. De två förstnämnda produkterna publiceras även på engelska. De tryckta produkterna skickas ut till viktiga målgrupper som riksdag, regering, svenska och internationella analysinstitut, massmedia och prenumeranter.

Publikationerna och kompletterande information, statistik och nyheter sprids även via webbplatsen. Antalet visningar av webbsidor och nedladdningar av dokument har ökat från drygt 600 000 under 2003 till ca 750 000 under 2004. På webbplatsen finns även Konjunkturbarometern och Hushållens inköpsplaner samt informationsportalen "Läget i svensk ekonomi - en översikt" tillgängliga på engelska.

Konjunkturinstitutets elektroniska nyhetsbrev har mött växande efterfrågan. Antalet prenumerationer på nyhetsbrev är nu sammanlagt 3 760. Konjunkturinstitutet arbetar kontinuerligt med att förbättra pedagogiken i produkterna samt att öka spridningen till relevanta målgrupper. En viktig målgrupp är ekonomijournalister för att därigenom nå näringslivet och allmänheten. Institutet har arrangerat presskonferenser i samband med publiceringen av Konjunkturläget, Lönebildningsrapporten och Kvartalsbarometrar. Utfallet har blivit ett stort antal artiklar, teve- och radioinslag där Konjunkturinstitutets huvudbudskap har fått det dominerande utrymnet. Konjunkturinstitutet eftersträvar även hög tillgänglighet per telefon gentemot massmedier och allmänhet och har exempelvis direkttelefonnummer till personalen publicerade på webben.

Prognoserna dokumenteras dels genom ovan angivna publikationer och dels genom intern arkivering av relevanta delar av prognosunderlaget. En utförlig dokumentation av prognosmetoderna finns även i skriften "Konjunkturinstitutets prognosmetoder", KI Dokument nr 7, 2001. Institutet bedömer att måluppfyllelsen är god avseende tillgänglighet och dokumentation.

1.2.4 Fördjupad analys

Analysen rörande jämviktsarbetslöshet, kapitalavkastning och löneandel har slutförts. Särskilda insatser har gjorts för att analysera arbetsutbud och produktivitet. Dessa analyser har bidragit till fördjupade kunskaper avseende arbetsmarknadens funktionssätt och förutsättningarna för den svenska lönebildningen. Konjunkturinstitutets konjunkturrapporter har därtill inkluderat analyser av svensk konkurrenskraft, finanspolitikens inriktning och effekter samt de offentliga finanserna i förhållande till budgetpolitiska mål.

1.2.5 Metodutvecklingsinsatser

Konjunkturinstitutets arbete med modell- och metodutveckling har inneburit att nya verktyg har utvecklats. Analysen av ekonomisk-politiska och strukturella frågor har därigenom fördjupats. Konjunkturinstitutet simuleringsmodell KIMOD har utvecklats så att den bättre beskriver konjunkturrörelser. Modellens betydelse som underlag för konjunkturbedömningar har därför ökat. Resursinsatsen för att utveckla KIMOD uppskattas 2004 till 2,5 årsarbetskrafter. Konjunkturinstitutet har vidare ökat befintliga modellers sammanvändbarhet, bl.a. genom att den offentlig-finansiella modellen FIMO och arbetsutbudsmodellen KAMEL har integrerats med KIMOD.

Konjunkturinstitutet har för Finansdepartementets räkning fortsatt att underhålla databasen till den äldre makromodellen KOSMOS. Uppdaterade databaser har skickats till Finansdepartementet vid överenskomna tillfällen.

Under året har Konjunkturinstitutet även utvecklat en individdatabaserad modell för beräkning av utbytesgraden av arbete. Modellen kan bl.a. användas för att studera hur utbytesgraden förändras vid olika förändringar av skatte- och transfereringssystemen. Ett nytt växelkursindex (KIX), som bättre fångar in det svenska handelsmönster än nuvarande indexkonstruktioner, har tagits fram. En s.k. input-/outputmodell (IOR), som möjliggör en avstämning av den svenska ekonomins efterfråge- och produktionssida, har levererades i november till Finansdepartementet (se nedan under uppdrag).

Sammanfattningsvis har Konjunkturinstitutet väl uppfyllt målen för verksamhetsgrenen prognoser och analyser.

1.3 Miljöekonomisk analys

Miljöfrågor inklusive frågor om hållbar utveckling är av stor vikt. Konjunkturinstitutets verksamhet inom miljöekonomisk forskning omfattar enligt regleringsbrevet nedanstående tre delområden.

1.3.1 Monetära miljöräkenskaper

De monetära miljöräkenskaperna har utvecklats genom ett projekt för hur hälsoeffekter från luftföroreningar kan inkluderas i de monetära miljöräkenskaperna. Projektet bestod av tre delar; en teoretisk modell med empirisk tillämpning (Working Paper No. 82), en skattning av sambandet mellan hälsoeffekter och luftföroreningar i samarbete med Karolinska Institutet (Working Paper No. 87), och en värdering av obehaget från luftföroreningar med en betalningsviljestudie (Miljöräkenskaper, 2004:02). Resultaten från analyserna ingick som en del i ett uppdrag till Miljödepartementet över samhällsekonomiskt underlag till Miljömålspropositionen. I samarbete med Miljöräkenskapsenheten på SCB skrevs en populärvetenskaplig artikel om grön NNP och dess svagheter som välfärdsindikator (Välfärd, 2004:4). Konjunkturinstitutets bedömning är att målet om fortsatt arbete med att utveckla monetära miljöräkenskaper inklusive indikatorer för hållbar utveckling anses därmed vara uppfyllt.

1.3.2 Miljöekonomiska modeller

Inom området miljöekonomiska modeller har under 2004 Konjunkturinstitutets allmänna jämviktsmodell EMEC underhållits och vidareutvecklats. Bl.a. har resultaten från hälsostudierna utnyttjats för att införa en återkoppling i EMEC från luftföroreningar till nedsatt arbetsförmåga och minskad välfärd till följd av försämrad hälsa. Sedan analyserades tre olika scenarier för hur Sverige ska uppnå koldioxidmålet för att undersöka hur återkopplingen påverkar klimatpolitikens kostnader (Working Paper No. 93). Studien har efterfrågats av Miljödepartementet och ingick som en del i ett av uppdragen från departementet. I ett samarbete med Handelshögskolan i Stockholm har EMEC utvecklats till att mer detaljerat inkludera hushållens efterfrågan av transporttjänster. Konjunkturinstitutets mål vad gäller fortsatt utveckling, underhåll och uppdatering av miljöekonomiska modeller som kan användas för konsekvensanalyser bedöms därmed vara uppfyllt.

1.3.3 Analys av miljöekonomiska styrmedel

Analysen om miljöekonomiska styrmedel har genomförts bl. a. genom ett projekt där kostnadseffektiva åtgärder för att reducera utsläppen till Östersjön undersökts. Resultaten publicerades i tidskrifterna Ekonomisk Debatt och Vatten. Under året påbörjades också ett projekt där det nya vattendirektivet analyserades. Direktivet innebär en uppdelning av ansvaret för vattenfrågor på fem vattenmyndigheter. En teoretisk analys har påbörjats där de samhällsekonomiska effekterna av att delegera ansvar från centrala till lokala myndigheter analyseras. Denna analys ska kompletteras med en empirisk del. I syfte att analysera huruvida de ekonomiska effekterna av att förlägga beslutsansvaret på fem regionala myndigheter istället för på en nationell, ska nationella styrmedel jämföras med regionala. För att göra detta har data inledningsvis samlats in och sammanställts för att kunna estimeras produktionsfunktioner för lokal vattenkvalitet för att undersöka substitutionsmöjligheterna för olika åtgärder. Därmed är målet för delområdet miljöekonomiska styrmedel uppfyllt.

En väsentlig del av Konjunkturinstitutets roll inom det miljöekonomiska området utgörs av kompetens och beredskap att utföra miljöekonomiska analyser på uppdrag av i första hand statliga utredningar och regeringen. EMEC har visat sig vara mycket användbar för dessa analyser, och har därmed bidragit till en hög grad av måluppfyllelse som i exempelvis arbetet med kontrollstation 2004. Under 2004 utfördes på uppdrag av Miljödepartementet en sammanställning av samhällsekonomiskt underlag till miljömålspropositionen och en analys av höjningar av bensin, diesel, koldioxid och elskatten med hjälp av EMEC. Till Flexmex2-utredningen analyserades de samhällsekonomiska effekterna av ett utvidgat handelssystem med hjälp av EMEC. Resultat från enhetens arbete har under 2004 publicerats i Working Paper- och Miljöräkenskapsserien, Specialstudier, PM-serien, Ekonomisk Debatt, Vatten, Välfärd, Energy Economics och skickats in till olika internationella vetenskapliga tidskrifter. Enhetens medarbetare har under 2004 också deltagit i referensgrupper, suttit med i olika expertgrupper och varit referee för internationella vetenskapliga tidskrifter.

1.4 Statistik

1.4.1 *Statistikens kvalitet*

Uppdraget att bidra till utvecklingen av den ekonomiska statistiken är en viktig del av Konjunkturinstitutets verksamhet, som också bidrar till att förbättra förutsättningarna för att uppnå andra centrala mål för verksamheten. Institutet har under året deltagit och arbetat aktivt i ett stort antal grupper i syfte att utveckla den ekonomiska statistikens kvalitet, t.ex. styr- och arbetsgrupper för översyn av lönestatistiken och nämnden för konsumentprisindex. Institutet har också bidragit till utvecklingen av statistiken genom eget arbete. Bl.a. beräknar institutet ett s.k. inkomstindex i samband med det reformerade pensionsystemet. Institutet har även goda möjligheter att framföra sina åsikter och synpunkter till olika statistikproducenter via mer informella kontakter.

1.4.2 *Statistikens tillgänglighet*

Konjunkturinstitutet är statistikansvarig myndighet för undersökningen Hushållens inköpsplaner (HIP). Undersökningen publiceras på institutets hemsida, presenteras normalt på presskonferenser och kan nås i Sveriges statistiska databaser. Tillgängligheten motsvarar även i övrigt de krav som finns i 13 och 14 §§ förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

1.5 Uppdrag

1.5.1 *Dataleveranser till Finansdepartementet*

Konjunkturinstitutet ska bistå Finansdepartementet med leveranser av utfalls- och prognosdata i det gemensamma databasformatet AREMOS. I detta ingår, förutom att leverera oförädlade serier, dessutom Konjunkturinstitutets egna förädlade serier i form av olika aggregeringar samt justeringar av serier med avseende på bl.a. kalender och säsong. Leveranserna har utförts enligt plan.

1.5.2 Modellstöd till Finansdepartementet

Under 2004 fortsatte Konjunkturinstitutets att utveckla den allmänna jämviktsmodellen KIMOD, kalkyl- och simuleringsmodellen FIMO som belyser de finansiella flödena samt arbetsmarknadsmodellen KAMEL. En KIMOD-utbildning för anställda vid Finansdepartementet genomfördes under våren 2004. Konjunkturinstitutet har väl genomfört uppdraget modellstöd till Finansdepartementet.

1.5.3 Utveckling av input-/outputmodell

Under året har Konjunkturinstitutet konstruerat en input-/outputmodell, IOR.. Modellen används för att beräkna hur variation i olika komponenter i efterfrågan påverkar import och produktion i näringslivets olika branscher. IOR är också konstruerad för att kunna utgöra en grund för uppdateringen av den kostnadsbestämda prismodell för produktion och användning i ekonomin som Konjunkturinstitutet använder för prognoser i löpande pris. I ett senare skede kommer IOR att kunna ersätta KOSMOS-modellen för medelfristiga beräkningar. I november 2004 levererade, enligt uppdrag, Konjunkturinstitutet IOR till Finansdepartementet.

1.5.4 KOSMOS

Databasen för modellen KOSMOS har underhållits och levererats enligt plan till Finansdepartementet som underlag för medelfristiga kalkyler.

1.5.5 Lönebildningsrapporten 2004

Sedan 2000 har Konjunkturinstitutet i uppdrag att skriva en årlig rapport om de samhällsekonomiska förutsättningarna för lönebildningen. Rapporten avser att bidra till att arbetsmarknadens parter får en samstämd och realistisk syn på de samhällsekonomiska förutsättningarna för lönebildningen. Årets rapport innehöll, förutom en beskrivning av nuläget och en prognos för de närmaste åren, analyser av bl.a. arbetsmarknadens funktion, det långsiktiga arbetsutbudet och den offentliga sektorns personalrekryteringsbehov de kommande åren. Rapporten redovisade också hur ett ökat arbetsutbud i form av ökad integration av utrikes födda ger betydande samhällsekonomiska och offentligfinansiella vinster.

1.5.6 Prognosutvärdering och prognosjämförelser

Konjunkturinstitutet har under året haft i uppdrag att utveckla metoderna för prognosutvärdering och prognosjämförelser. Uppdraget har redovisats i promemorian ”Utvärdering av Konjunkturinstitutets prognoser”. I promemorian analyseras Konjunkturinstitutets prognosprecision för ett antal nyckelvariabler under perioden 1997-2003, samt hur Konjunkturinstitutets prognoser står sig i förhållande till andra prognosinstituts prognoser. Vidare diskuteras i rapporten för- och nackdelar med olika typer av kvantitativa precisionsmål och indikatorer som skulle kunna användas för att utvärderas måluppfyllelsen. I samband med arbetet har Konjunkturinstitutet även byggt upp en speciell prognosdatabas för utvärdering och jämförelser med andra prognosinstitut.

1.5.7 Underlag angående utsläpp av växthusgaser

Arbetet med kontrollstation 2004 påbörjades under hösten 2003 i samråd med Energimyndigheten, Naturvårdsverket och Statens institut för kommunikationsforskning. Under våren 2004 analyserades huruvida Sverige uppnår det klimatpolitiska målet under olika förutsättningar. Energimyndigheten bar huvudansvaret för beräkningar av koldioxidutsläppen i de olika scenarierna men körningar med EMEC utgjorde grundläggande ekonomiska förutsättningar i konstruktionen av dessa scenarier. EMEC användes också för känslighetsanalyser vid alternativa utformningar av styrmedel för att uppnå klimatmålet. Konjunkturinstitutets bidrag med underlag rörande framtida utsläpp av växthusgaser anses därmed vara uppfyllt för arbetet med kontrollstation 2004.

1.5.8 Utgiftsprognoser

Ett återkommande uppdrag är att redovisa utgiftsprognoser för den anslagsfinansierade verksamheten. Institutet har, i enlighet med uppdraget, lämnat utgiftsprognoser vid fem tillfällen under 2004 för åren 2004-2007.

1.6 Personal, kompetensförsörjning och sjukfrånvaro

Verksamhetens kostnader under 2004 uppgick till totalt 49 381 tkr, vilket har inneburit en minskning med 2 402 tkr jämfört med föregående år. Kostnaderna för personalen i löpande priser var i det närmaste oförändrad medan kostnaderna för lokaler och övriga driftskostnader sjunkit betydligt mellan åren 2003 och 2004. Som andel av de sammanlagda kostnaderna för verksamheten har personalkostnaderna ökat med 3,4 procentenheter till knappt 70 procent. Personalens genomsnittliga ålder uppgick oförändrat till 44 år och var därmed ett år lägre än i staten som helhet. Den akademiska utbildningsnivån har höjts kraftigt sedan 1998, men har under de senaste åren stabiliserats och institutet hade vid utgången av 2004 ca. 25 forskarutbildade personer. Medelantalet anställda uppgick till 65 personer år 2003 och till 63 år 2004.

Den externa personalrörligheten ökade från 9 procent 2003 till 11 procent 2004, enligt Arbetsgivarverkets statistik. Rörligheten har varit förhållandevis stor i gruppen kvinnor upp till 34 år i kärnkompetensen, men låg totalt för Konjunkturinstitutet på en acceptabel nivå. Åldersspridningen var normal inom respektive kompetenskategori och vid utgången av 2004 var institutets samtliga chefsbefattningar tillsatta.

Konjunkturinstitutet har i regleringsbrevet fått ett uppdrag att redovisa måluppfyllelse och vidtagna åtgärder för kompetensförsörjningen år 2004 samt målen för denna 2005 och 2006-2007.

Målen för Konjunkturinstitutets kompetensförsörjning 2004 har främst varit att kunna attrahera, rekrytera och behålla personer med god kompetens inom Konjunkturinstitutets verksamhetsområden. Åtgärderna har inriktats på följande frågor:

- kompetensutveckling
- chefsutveckling
- rekrytering av personal med hög akademisk utbildningsnivå/specialister
- jämställdhet och etnisk mångfald

Kompetensutveckling av institutets personal är viktig för att fortlöpande förbättra institutets produktion. De direkta kostnaderna för kurs- och seminarieavgifter uppgick till 356 tkr år 2004. Inom Konjunkturinstitutet har det anordnats seminarier där dels interna studier diskuterats och dels utomstående experter presenterat olika typer av rapporter. Inom prognosavdelningen har utbildningar i makroekonomi och projektarbete genomförts. Personalen har fortlöpande utbildats i nya programvaror. Institutets ekonomi- och personaladministratörer har deltagit i områdesspecifika kurser och seminarier.

Chefsutveckling har genomförts bl.a. genom UGL-kurser och med stöd av konsulter.

Personalens sammansättning ska relateras till målen för kompetens på olika nivåer, åldersspridning, könsfördelning och etnisk mångfald. Målen för den akademiska utbildningsnivån är att chefer och handläggare ska ha akademisk grundutbildning/motsvarande erfarenhet och att minst hälften ska ha magister-, licentiat- eller doktorexamen i nationalekonomi. Målen har uppfyllts. Institutet anser att åldersspridningen inom de olika kompetenskategorierna är fullt godtagbar. Jämställdhetsaspekterna har stor betydelse för institutets arbete och institutet eftersträvar en jämn könsfördelning i alla kompetenskategorier. Totalt är könsfördelningen jämn men inom ledningskompetensen är männen överrepresenterade och inom stödkompetensen dominerar kvinnorna. När det gäller etnisk mångfald anser institutet att personalsammansättningen bör avspegla samhället i stort. Institutet har fastställt policies och planer för jämställdhet samt för att främja etnisk mångfald. Förutom ovan angivna delområden är även lönesättningen och arbetsmiljön av stor vikt för kompetensförsörjningen. Institutet arbetar med samtliga dessa frågor inom ramen för avtalet om Samverkan för utveckling. Konjunkturinstitutet bedömer att målen för kompetensförsörjningen år 2004 har uppnåtts.

Inför åren 2005 och 2006 - 2007 är målen för Konjunkturinstitutets kompetensförsörjning huvudsakligen de samma som för år 2004. Konjunkturinstitutet avser att successivt utveckla lärandet från andra liknande institut och organisationer samt ytterligare utveckla vidareutbildningen inom institutets kärn- och stödverksamheter.

Tabell 6 redovisar sjukfrånvaron 2004 enligt statistik från Arbetsgivarverket. Som jämförelse finns motsvarande siffror för år 2003 och samtliga deltagande myndigheter 2004.

Tabell 6 Sjukfrånvaro i procent av tillgänglig arbetstid

	2003	2004	Samtliga
Total sjukfrånvaro	3,3	3,7	5,0
Kvinnor	4,8	5,5	6,3
Män	2,0	2,1	3,7
Åldersgrupp <29 år	0,0	0,2	2,4
Åldersgrupp 30-49 år	1,5	1,5	4,4
Åldersgrupp 50 år eller äldre	6,7	7,6	6,5
Andel 60 dagar eller mer	60,2	72,0	68,5

Av tabellen framgår:

- att den totala sjukfrånvaron ökat något jämfört med föregående år, men att den fortfarande är lägre än genomsnittet för de myndigheter som ingått i statistiken
- att institutets sjukfrånvaro är mindre även för övriga nyckeltal med undantag för åldersgruppen 50 år och däröver
- att sjukfrånvaron stiger med tilltagande ålder
- att kvinnors sjukfrånvaro är väsentligt högre än männens
- att långtidssjukfrånvaron ökat jämfört med föregående år och dominerar den totala sjukfrånvaron

Den jämfört med övriga myndigheter lägre sjukfrånvaron kan förklaras med att institutet är en attraktiv arbetsplats med allmänt god arbetsmiljö. Institutet genomför bl.a. regelbundet återkommande hälsoundersökningar och subventionerar motionsgymnastik på betald arbetstid. Institutet har sedan 2001 ett system för samverkan, inom vars ram arbetsmiljöförbättringar diskuteras.

1.7 Miljöledning samt risk- och sårbarhetsanalys

Konjunkturinstitutet har analyserat den miljöpåverkan som institutets verksamhet ger upphov till samt vilka risker och sårbarheter som finns för verksamheten. Resultaten har på föreskrivet sätt redovisats till regeringen i separata rapporter.

2 Finansiell redovisning

Resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisning, finansieringsanalys, noter och väsentliga uppgifter redovisas i det följande.

RESULTATRÄKNING

		Utfall	Utfall
(belopp i tkr)	Not	2004	2003
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		46 080	46 875
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1,2	2 812	3 198
Intäkter av bidrag	3	1 678	1 627
Finansiella intäkter	4	16	36
Summa		50 586	51 736
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-34 385	-34 344
Kostnader för lokaler		-5 470	-7 042
Övriga driftkostnader		-8 069	-8 970
Finansiella kostnader	6	-71	-123
Avskrivningar och nedskrivningar		-1 386	-1 304
Summa		-49 381	-51 783
Verksamhetsutfall		1 205	-47
Årets kapitalförändring	7	1 205	-47

BALANSRÄKNING

(tkr)	Not	2004-12-31	2003-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	8	46	20
Summa		46	20
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	9	183	256
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	10	2 247	2 344
Summa		2 430	2 600
Fordringar			
Kundfordringar		204	295
Fordringar hos andra myndigheter	11	325	777
Övriga fordringar		19	2
Summa		548	1 074
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	12	2 091	1 986
Upplupna bidragsintäkter	13	1 249	1 092
Summa		3 340	3 078
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	14	-40	574
Summa		-40	574
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	15	2 550	0
Summa		2 550	0
SUMMA TILLGÅNGAR		8 874	7 346
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring	16	-609	-562
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		1 205	-47
Summa		596	-609
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	17	2 475	2 600
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret		0	169
Skulder till andra myndigheter	18	1 512	1 121
Leverantörsskulder		1 114	700
Övriga skulder	19	812	629
Summa		5 913	5 219
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	20	2 181	2 736
Övriga förutbetalda intäkter		184	0
Summa		2 365	2 736
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		8 874	7 346

ANSLAGSREDOVISNING

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)		Ing. över- förings- belopp	Årets till- delning enl regl. brev	Totalt disponi- belt belopp	Utgifter	Utgående över- förings belopp
	Not					
Uo 02 01:01 Ramanslag Konjunkturinstitutet	21	-574	46 694	46 120	46 080	40
Summa		-574	46 694	46 120	46 080	40

FINANSIERINGSANALYS

(tkr)	Not	2004	2003
DRIFT			
Kostnader	22	-47 992	-50 479
Finansiering av drift			
Intäkter av anslag		46 080	46 875
Intäkter av avgifter och andra ersättningar		2 812	3 198
Intäkter av bidrag		1 678	1 627
Övriga intäkter		16	36
Summa medel som tillförts för finansiering av drift		50 586	51 736
Minskning(+) av kortfristiga fordringar		264	-13
Ökning(+) av kortfristiga skulder		513	-603
KASSAFLÖDE FRÅN DRIFT		3 371	641
INVESTERINGAR			
Investeringar i materiella tillgångar		-1 213	-1 533
Investeringar i immateriella tillgångar		-46	-20
Summa investeringsutgifter		-1 259	-1 553
Finansiering av investeringar			
Lån i Riksgäldskontoret		1 279	1 675
- amorteringar		-1 403	-1 278
Försäljning av anläggningstillgångar		15	
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar		-109	397
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder		102	-198
KASSAFLÖDE TILL INVESTERINGAR		-1 266	-1 354
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		2 105	-713
SPECIFIKATION AV FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL			
Likvida medel vid årets början		405	1 118
Ökning av tillgodohavande hos Riksgäldskontoret		2 719	-1 063
Minskning(-) av avräkning med statsverket		-614	350
SUMMA FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		2 105	-713
Likvida medel vid årets slut		2 510	405

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

(Belopp i tusental kronor där ej annat anges)

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Konjunkturinstitutets redovisning följer god redovisningssed och årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna. Bokföringen följer förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

Fakturor understigande 5 tkr exklusive moms har inte bokförts som period-avgränsningsposter per 2004-12-31.

Värderingsprinciper

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till de belopp varmed de beräknas inflyta. Övriga omsättningstillgångar har värderats till anskaffningsvärde.

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 10 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är 50 tkr. Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider

3 år	Egenutvecklade dataprogram, licenser, rättigheter Datorer och kringutrustning Kopiatorer från och 1 januari 2004
5 år	Förbättringsutgifter på annans fastighet Telefonväxel Övriga kontorsmaskiner
7 år	Inredningsinventarier Frankeringsutrustning

Avskrivningstiden för kopiatorer är ändrad från 5 år till 3 år. Ändringen gäller från och med 1 januari 2004.

Skulder

Skulder har tagits upp till nominellt belopp.

Ersättningar och andra förmåner**Ledande befattningshavare/styrelseuppdrag**

	Lön
Ingemar Hansson	880

Styrelseledamot i Riksgäldskontoret

Inga framtida åtaganden

Sjukfrånvaro

Uppgifter om sjukfrånvaro, se sid. 22 i resultatredovisningen.

Noter (tkr)

Resultaträkning

Not 1	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2004	2003
	Intäkter av avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen	782	1 882
	Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	72	92
	Summa	854	1 974
	Intäkterna enligt 4§ har minskat främst pga att hyresavtalet med Prosper Capital Fund utgick per 2003-12-31 (hyra 1 360 tkr/år). Kl:s hyreskostnader minskade samtidigt med motsvarande belopp, eftersom Prosper Capital Fund tecknat eget kontrakt för lokalerna.		
	Uppdragsverksamhet, beräknade intäkter enl.regleringsbrev		
	Statistikjänster, kursverksamhet	budget 500	539
	Utredningsrapporter, användarstöd	budget 740	696
			1 419
			1 958
	Summa	2 812	3 198
Not 2	Avgiftsbelagd verksamhet		
	Statistikjänster, kursverksamhet		
	<i>Intäkter</i>	539	696
	<i>Kostnader</i>	-399	-638
	Summa	140	58
	Utredningsrapporter, användarstöd		
	<i>Intäkter</i>	1 419	528
	<i>Kostnader</i>	-1 206	-1 076
	Summa	213	-548
	Summa avgiftsbelagd verksamhet	353	-490
Not 3	Intäkter av bidrag		
	Bidrag från EU, hushållens inköpsplaner mm	1 678	1 627
	Summa	1 678	1 627
Not 4	Finansiella intäkter		
	Ränteintäkter räntekonto i Riksgäldskontoret	16	30
	Övriga finansiella intäkter	0	6
	Summa	16	36
Not 5	Kostnader för personal		
	Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	22 007	21 775
	Övriga kostnader för personal	12 378	12 569
	Summa	34 385	34 344

Not 6	Finansiella kostnader	2004	2003
	Räntekostnader avseende räntekonto i Riksgäldskontoret	7	8
	Räntekostnader avseende lån i Riksgäldskontoret	55	115
	Övriga finansiella kostnader	9	0
	Summa	71	123

Not 7	Årets kapitalförändring		
	Avgiftsfinansierad verksamhet, överskott	353	-490
	Periodiseringsdifferenser	852	443
	Summa	1 205	-47

Balansräkning

Not 8	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	2004-12-31	2003-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	359	339
	Årets anskaffningar	46	20
	Ingående ackumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-339	-263
	Årets avskrivningar	-20	-76
	Utgående bokfört värde	46	20

Not 9	Förbättringsutgift på annans fastighet		
	Ingående anskaffningsvärde	365	172
	Årets anskaffningar	0	193
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-109	-36
	Årets avskrivningar	-73	-73
	Utgående bokfört värde	183	256

Not 10	Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
	Ingående anskaffningsvärde	7 696	6 356
	Årets anskaffningar	1 214	1 339
	Avyttrat/utrangerat, anskaffningsvärde	-1 698	0
	Årets avskrivningar	-1 293	-1 154
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-5 352	-4 197
	Korrigerig av tidigare års avskrivningar, nedskrivningar och uppskrivningar	1 680	0
	Utgående bokfört värde	2 247	2 344

Not 11	Fordringar hos andra myndigheter		
	Fordran ingående mervärdesskatt	320	704
	Övriga fordringar	5	73
	Summa	325	777

Not 12	Förutbetalda kostnader		
	Förutbetalda hyreskostnader	1 329	1 339
	Övriga förutbetalda kostnader	762	647
	Summa	2 091	1 986

	2004-12-31	2003-12-31
Not 13		
Upplupna bidragsintäkter		
Bidrag från EU	1 249	1 092
Summa	1 249	1 092
Not 14		
Avräkning med statsverket		
Ingående balans	574	224
<i>Avräknat mot statsbudgeten:</i>		
Anslag	46 080	46 874
<i>Avräknat mot statsverkets checkräkning:</i>		
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-46 694	-46 524
Utgående balans	-40	574
Not 15		
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		
Beviljad räntekontokredit hos Riksgäldskontoret enligt regleringsbrev	5 239	4 600
Anslagsmedel	3 096	572
Avgifter	703	350
Övriga icke-statliga bidrag	-1 249	-1 091
Summa behållning på räntekonto	2 550	-169
varav kortsiktigt likviditetsbehov	0	0
Inget likviditetsbehov finns fram till den 30 januari då 12:e delen av anslaget har erhållits vid detta tillfälle.		
Not 16		
Balanserad kapitalförändring		
Avgiftsfinansierad verksamhet, överskott	350	840
Periodiseringsdifferenser	-959	-1 402
Summa	-609	-562
Not 17		
Lån i Riksgäldskontoret		
Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
Ingående balans	2 600	2 204
Under året nyupptagna lån	1 279	1 675
Årets amorteringar	-1 404	-1 279
Utgående balans	2 475	2 600
Beviljad låneram enligt regleringsbrev	9 500	3 500
Not 18		
Skulder till andra myndigheter		
Sociala avgifter	1 207	837
Övriga skulder till andra myndigheter	305	284
Summa	1 512	1 121
Not 19		
Övriga skulder		
Personalens källskatt	808	627
Övriga skulder	4	2
Summa	812	629

	2004-12-31	2003-12-31
Not 20		
Upplupna kostnader		
Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	2 137	2 610
Övriga upplupna kostnader	44	126
Summa	2 181	2 736

Anslagsredovisning

Not 21	Anslagskredit
	Anslagskrediten uppgår till 700 tkr.

Finansieringsanalys

	2004	2003
Not 22		
Kostnader		
Kostnader enligt resultaträkningen	49 381	51 783
Realisationsförlust vid försäljning av anläggningstillgångar	-3	0
Avskrivningar	-1 386	-1 304
Kostnader	47 992	50 479

SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER

(tkr)	2004	2003	2002	2001	2000
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	9 500	3 500	3 000	3 000	3 000
Utnyttjad	2 475	2 600	2 204	2 189	1 403
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	5 239	4 600	4 000	4 000	4 000
Maximalt utnyttjad	1 610	1 979	1 355	3 461	4 040
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	16	30	130	30	8
Räntekostnader	7	8	0	20	30
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	1 240	1 600	1 500	1 500	2 500
Avgiftsintäkter avgiftsfinansierad verksamhet	1 958	1 224	1 876	1 905	2 255
Beräknat belopp övriga avgiftsinkomster	0	2 100	1 500	2 195	0
Övriga avgiftsintäkter som disponeras	854	1 974	2 096	613	2 850
<i>Totala avgiftsintäkter</i>	<i>2 812</i>	<i>3 198</i>	<i>3 972</i>	<i>2 518</i>	<i>5 105</i>
Anslagskredit					
Beviljad	700	678	1 370	1 321	1 200
Utnyttjad	0	574	0	0	613
Anslag					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande	40	0	1 076	1 279	0
varav intecknat	0	0	0	0	0
Bemyndiganden (ej tillämpligt)					
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	54	56	52	52	56
Medelantalet anställda (st)	63	65	61	60	65
Driftkostnad per årsarbetskraft	887	899	925	861	803
Kapitalförändring					
Årets	1 205	-47	919	825	-66
Balanserad	-609	-562	-1 481 1)	-2 527	-2 461

1) Täckning av underskott i den avgiftsfinansierade verksamheten för EU-barometerverksamheten tom år 2000 har förts direkt mot balanserad kapitalförändring 221 tkr.